

Yetenek*siz**
Misiniz?

“Ben yeteneksizim!” diyerek kendine aceleyle hüküm vermeyi ne zaman bırakacaksın?

Çevremize baktığımızda bazı insanların bir şeyleri hiç zorlanmadan yaptığını düşünürüz. Biri ilk kez piyanonun başına oturur ve birkaç notayı hemen bulur. Bir başkası matematik sorusunun çözümünü kısa sürede görür.

Kiminin renklerle, kiminin kelimelerle arası iyidir. Bir fırça darbesinden resim, birkaç sözcükten şiir çıkarır.

Ardından kendimize baktığımızda zihnimizde şu soru belirir:

“Acaba benim hiç yeteneğim yok mu?”

İnsanın kendine yöneltebileceği en tehlikeli sorulardan biridir bu. Çünkü bir şeyi ilk denemede yapamadığımızda, sorunu doğrudan kendi kapasitemizde ararız. Birkaç denemenin ardından zihnimiz kararını verir:

“Bu alan bana göre değil.”

Bu hüküm çoğu kez gerçeği açıklamak yerine bizi denemenin doğuracağı belirsizlikten korur. Sonra da kendimize yaptığımız bu haksız etiketleme ile sadece gerçekten kaçırırız. Sence mesele kapasite eksikliği midir?

Elbette hayır.

Asıl mesele, hata yapma ihtimaliyle yüzleşmekten kaçınmamız olabilir. Konfor alanında kalmak; kısa vadede rahatlatır, uzun vadede ise potansiyelimizin önüne görünmez bir sınır çizer.

Sorun gerçekten yeteneksizlik mi?

Belki öğrenme biçimimize uygun yöntemi bulamadık.

Belki anlatılanları anlamak için daha fazla zamana ihtiyacımız vardı.

Belki kendimizi rahat hisseceğimiz ortam oluşmadı.

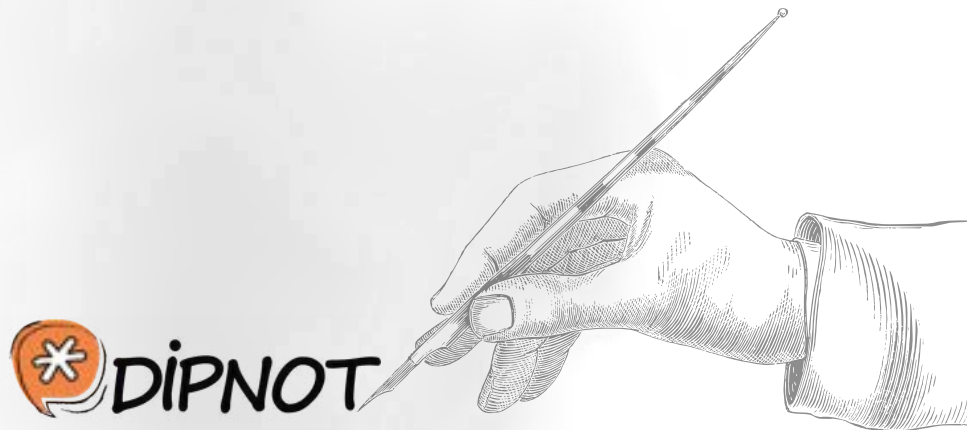
Belki de başlangıçtaki heyecanımızı, ilk hatalarımızın gölgesinde bıraktık.

Şu bir gerçek ki hepimiz aynı özelliklerle dünyaya gelmiyoruz.

Kiminin müzik kulağı daha hassas, kiminin görsel hafızası daha canlı olabilir. Bir kişi hareketleri hızla öğrenirken bir başkası kelimeler arasında kolayca bağ kurabilir. Bazı insanlar sayıları ve mantıksal ilişkileri erken fark ederken; bazıları da duyguları sezmekte daha mahirdir. Genetik mirasımız, mizacımız ve erken yaşantılarımız öğrenme biçimimizi etkiler.

Unutma!

Farklılıklar doğadaki tüm canlılarda var. Genetiđin ve doğuştan gelen farklılıkların hayatımızda bir etkisi var. Ancak bir konuda doğuştan yatkın olmak, o konuda mutlaka başarılı olacağın anlamına gelmediği gibi; başlangıçta yavaş olmak da başarısız olacağının göstergesi değildir.

Yetenek başlangıç çizgisini etkileyebilir; fakat merak, emek, tekrar ve sabır yolun nereye varacağını şekillendirir.

Elimizdeki şemsiyeyi açmadan yağmurdan korunamayız.

Yetenek de kullanılmadığında hayatın içinde bir karşılık bulamaz. Çabanla beslenmeyen bir beceri zamanla körelebilir; üzerinde çalışılan sıradan bir yatkınlık ise giderek ustalığa dönüşebilir. Var olanın kıymeti, hayata karıştığı ölçüde belirginleşir.

Bir dil öğrenmek, bir enstrümanda ilerlemek, spor yapmak, düzenli okumak, iyi yazmak ya da herhangi bir alanda ustalaşmak zaman ister. Bu süreçte hevesimiz azalabilir, kendimizden kuşku duyabilir, başkalarının ilerleyişine bakınca geride kaldığımızı düşünebiliriz. Bunların her biri öğrenme yolculuğunun insani tarafıdır.

Önemli olan her gün kusursuz hissetmekten çok, kaldığımız yerden devam edebilmektir. Yanlış bir seçim yapmak da kayıp sayılmaz. Bir alanı deneyip sevmediğimizi anlamak, kendimizle ilgili değerli bir bilgidir. Ne istemediğimizi öğrenmek, neye yaklaşacağımızı seçerken bize yön verir. İnsan kendini düşünerek bir yere kadar tanır; asıl keşif, hayatla temas ettiğinde başlar. Bu yüzden hiç başlamamak, yanlış başlamaktan daha büyük bir engel oluşturabilir.

Kendimize yaptığımız en büyük haksızlıklardan biri, başkalarının vardığı yere bakarak kendi başlangıcımızı yargılamaktır.

Birinin sahnede rahatça konuştuğunu ya da etkileyici çizimler yaptığını görür, ilk denememize bakıp “Ben yapamıyorum.” deriz. Oysa biz, başkasının yıllardır çalıştığı, yüzlerce kez çuvaldığı ve pes etmenin eşiğinden döndüğü sonucuyla kendi yolculuğumuzun en başını kıyaslıyoruz. Arkadaki uykusuz geceleri, yapılan hataları ve o noktaya gelmek için ödenen bedelleri görmüyoruz.

Hangi şarkı ilk notasıyla tamamlandı?

Belki yıllardır “Ben resim yapamam.”, “Topluluk önünde konuşamam.” ya da “Bir enstrüman çalamam.” diyorsun. Bunları düzenli ve sabırlı bir biçimde denedin mi? Belki de bu cümleler, gerçeğin kesin hükmünden çok başarısız olma korkusuna karşı geliştirdiğin bir kalkandır.

Hata yapmak öğrenmenin doğal bir parçasıdır.

Bugün bir konuda zorlanabilir, yarın aynı işi biraz daha rahat yapabiliriz. Değişim ilk anda göze çarpmayabilir.

Yıllar sonra geriye baktığımızda, bir dönem gözümüzde büyüyen şeyin hayatımızın doğal bir parçasına dönüştüğünü görebiliriz.

İlerleme için gösterişli sıçramalara ihtiyacın yok.

Kendine řu soruyu sor:

“Bunu öğrenmeyi gerçekten istiyor muyum?”

İçinden **“Evet.”** cevabı geliyorsa ilk adımı atmak için artık yeterli bir nedenin var.

Kusursuz bir başlangıç bekleme.

Yanlış yapmaktan, çuvallamaktan korkma.

Kendi ritmine sadık kal.

Ve sevdiğin bir uğraştan başkaları senden daha ileride diye vazgeçme.

Yetenek dediğimiz şey; doğuştan gelen yatkınlıkla merakın, emeğin ve devam edebilme iradesinin buluştuğu yerdir.

Hiç denemediğin bir alanda yeteneğinin olup olmadığını nasıl bilebilirsin?

